

KURYER LITIEWSKI

W WILNIE dnia 28. Kwietnia V. S. ROKU 1809.

S. PETERSBURG V. S. 15 Kwietnia. O czynnościach armii Mołdawskiej G. F. X. Prozorowskiego. Długo różne zachodziły negocjacje z Portą otomańską o pokoy: dobro ka-
zało nakoniec rozpocząć układy z pełnomocnikami, i dać temu dziełu niewzruszoną zasadę. Lecz w czasie; kiedy pełnomocnicy na mieysce wyznaczone ziechali, doszła wiadomość, że Porta, przeciwko uroczystemu oświadczeniu zawarcia trwałego z Rossyą pokoju, zawarła przymierze z mocarstwem Rossyi nieprzyjawnem, i przyjęła posła angielskiego. Ta wiadomość odkryła prawdziwe Turkow zamiary; chcieli oni pod zasłoną układów powiększyć swoje przygotowania do wojny. Azatym rozkazano głównie kommanderującemu Mołdawską armią G. F. X. Prozorowskiemu wysłać do Konstantynopola umyślnego z doniesieniem Rządowi tureckiemu, iż wszelkie negocjacje będą zerwane, że zawieszenie broni poczyta się za naruszone, i że wojsko rossyyskie zacznie działać zaczepnie, jeżeli minister angielski nie będzie we 24 godzinach ze stolicy wysłany. Porta odrzuciła to przełożenie; nastąpiło więc tegoż dnia poruszenie wojska.

Pierwszym skutkiem tego poruszenia było zniszczenie Słobodziei, tego ważnego dla nieprzyjaciół pod twierdzą Zurze stanowiska, zabranie magazynów prochowych i żywności, i rozrzucenie okopów pomienionej twierdzy. Z właściwym rossyyskiemu wojsku mężstwem, wszystko spełniono: GL. Miłoradowicz doniósł o tym głównie kommanderującemu w następnej treści. Zniesiono do szczytu okopy twierdzy Zurze mimo upornej obrony nieprzyjaciół; zdobyto dział 7 na szancach, i zagwożdżono wszystkie te, które Turcy opuścili. Półkownik Łopuchin z półkiem gr: Sibirskim wziął Słobodzieję i zupełnie zniszczył. Magazyn prochowy, z arsenałem, w domie Baszy złożonym, wyleciał na powietrze. Z magazynu wzięto co można było, resztę ogień pochłonił. Rozkazano zagwoździć dział 27 większego kalibru. Przytym wzięto znamion 52. Półkownicy Łopuchin i Grekow, zabrali w niewolę 19 ludzi i wielką liczbę koni, bydła i wiele innych rzeczy zdobywszy, między żołnierza rozdzielili. Strata nieprzyjacielska dotąd niewyliczona dokładnie, nader wielką być musi; z naszej strony nic prawie nie straciliśmy oprócz GM. Stawickiego, który z powszechnym żalem od kuli poległ. GL. Miłoradowicz doniesie później o wszystkim przez szczegóły. Oddaie się sprawiedliwość Generalom Graffowi Cukato, Gartingowi, Uszakowemu, i wielu innym oficerom. Półkownik Grekow przeprowadził na

naszą stronę z Rai blisko tysiąca familii tureckich.

WIEDEŃ d. 26 Kwietnia. Processye uroczyste d. 19 zaczęte, po kościołach tej stolicy, zakończyły się ze świętą i wspaniałą okazalnością d. 24. Obywatele stali wybrani pod broń w szeregach ściśnionych po obu stronach ulicy: ich szrodkiem szli najprzód studenci, za nimi różne zakony, daley duchowieństwo świeckie ze swoimi parafianami, potym Cesarz i Cesarzowa, A. Xiążę następcy, Arcy Xiążęta Raynery, Rudolf, Franciszek, A. Xiężna Ludwika i dwór cały: wraz za nimi gwardya Arcier, Trabantow zamykała orszak: Arcybiskup X. Hohenwart prowadził ich wielkie do Pana Zastępow modły. Nie tylko Katolicy o szczęśliwość oręża błagali Naywyższy maiestat, lecz i Protestanci oraz Grecy prosili Boga o błogosławieństwo ludom Monarchii austriackiej. Lud cały zatym oddawał po wszystkich świątyniach winny hold i część Wszechwładcy losow naszych.

Położyliśmy już 6ty rapport wojska cesarskiego o zwycięstwie AX. Jana we Włoszech pod Fontanafredda d. 16 nad Francuzami, któremi Eugeniusz Vice-Król włoski dowodził, kładniemy teraz siódmy dziennik „Kochanny Feld-marszałku Józefie Graffie Colloredo. Z powodu ciągłego poruszenia wojska, i zbiegu licznych interessow, niepokazał się przed dni kilka żaden dziennik; iednak ażeby niebrakło Publiczności na wiadomościach przyjemnych; zaleciłem prędko zrobić wyciąg z przysłanych do mnie rapportow, i ony dla ogłoszenia tymczasowego iemu przesyłam. Dnia 22 w Scharding Franciszek I—Po przeprawie przez Jser AX. Generalissimus ruszył z 3cim, 4tym, 5m korpusem i 1szą rezerwą ku Dunaiowi na Kehlheim i Ratyzbonę, gdzie stał nieprzyjaciół. Podług wyznania ieńcow Napoleon miał przybyć do wojska d. 19. AX. Generalissimus od Jser nagłym marszem za Laber pośpieszył, i d. 19 za Eckmühl, Rotenburg i Klosterod stanął. Nieprzyjaciół naprzeciwko nam postąpił, azatym nastąpiła żywa rozprawa, po której plac bitwy przy naszym wojsku pozostał. Napoleon z największym natężeniem i stratą usiłował wstrzymać ciągnący naprzód trzeci nasz korpus i zachować przy sobie wąwozy Abbach i Postsaal. Generalissimus wychwala szlachetne wojska postępowanie. Strata nasza iest wielka; wiele regimentow straciło wszystkich officerow sztabowych. F. M. L. Lusignan, Xiążęta Maurycy i Ludwik Lichtenszteyn ranieni. Generalissimus trzymał wojsko dnia następującego w gotowości do boju na każde nieprzyjaciół poruszenie. Szczegółow więcej nie

ma o tej bitwie. Strata w zabitych i rani-
nych, iakoteż liczba ieńców, nie są dotąd wia-
dome, ponieważ nacisk interessow niedozwolił
AX. Karolowi dokładniejszej z pobojuwiska
Hauzen przysłać wiadomości—Dnia 20 Raty-
zbona kapitulowała; 65ty regiment liniowy od
1800 ludzi poszedł w niewolę; officerowie uwol-
nieni będą na słowo; żołnierze maszerują do
Linz. Tegoż dnia wieczorem 5ty korpus był
napadniony pod Siegenburg; AX. Ludwig wspólnie
z F. M. L. Hiller pociągneli ku Jser na za-
słone miasta Landshut, gdzie oba korpusy po-
łączone stoia—Dnia 21 uderzył Mar: Davoust
na 4ty korpus pod Eckmühl; bitwa uporna
trwała godzin 12: nakoniec nieprzyjaciół zo-
stał odparty. D. 22 korpus 2gi połączył się z
główną armią przez Ratyzbone. D. 21 główna
kwatery Generalissimusa była w Eglafsheim.,

Osmi dziennik „Cesarz raczył udzielić wo-
jennemu ministrowi d. 25 następnę wiadomo-
ści. Pocieszające przyszły wiadomości od 5go
i 6go korpusu oraz od drugiej rezerwy. Wszy-
stkie korpusy połączone stoia pod Alt Oeting.
Parow pod Landshut nad Jser, w którym wo-
zy drogę zawały, był przyczyną niejakiey stra-
ty artyleryi i wielu wozow, gdy przeciwko
nalegającemu nieprzyjacielowi mężnie walczo-
no. Podług urzędowych raportow strata w
ludziach mało znacząca: dywizya tylko regi-
mentu pieszego Bieniowskiego, który po palą-
cym się moście, Jser przechodził, wiele straci-
ła. Te trzy połączone korpusy postępować
będą stosownie do obrótow głównej armii. Po-
dług ostatnich wiadomości Generalissimus miał
główną kwaterę d. 22 w Eglafsheim a nieprzy-
jaciół był na swoim stanowisku. Korpus 2gi
połączył się na drodze Ratyzbonskiej z 3cim
i 4m korpusem oraz z rezerwą: postanowiono
więc atakować nieprzyjaciela d. 25 we wszy-
stkich punktach: już wczora grzmiały działa
w tej stronie i podobno trwała mordercza bi-
twa jeszcze dnia dzisiejszego. Z rzadkim u-
porem walczą obie strony; obie znają cel wy-
soki; obie zwyciężonemi być niechcą. Niema
dokładnych wiadomości lecz spokojność wojska
każe mieć najlepsze nadzieie. Cesarz ba-
wi w Scharding. Gdy główna armia po za
Dunaju przedziera się, a połączone korpusy
pod Alt Oeting gotowe są zaczepnie lub od-
pornie na obronę rzeki Inn walczyć, Cesarz prze-
zornie zważywszy, że nieprzyjacielski korpus
może zagrozić dziedzicznym prowincjom, we-
zwał milicyą niższej i wnetrżnej Austrii oraz
Salzburga: milicya wyższej Austrii stoi pod bro-
nią nad rzeką Inn od wyścia wojska do Ba-
waryi — Dnia 25 przybyły do Wiednia 3 orły
we Włoszech zdobyte, i w cekaucie złożone
zostały.,

Dziwiarty dziennik 25 w Wiednia. Nad-
zwyczajny goniec dnia wczorayszego od Cesa-
rza z Scharding wyprawiony a dziś do Wiednia
przybyły, przyniósł najświeższe wiadomości, które
Publicznosci ogłaszają się—Dnia 23 wie-
czorem o 9tej przybył do Szarding do Cesa-
rza, Polkownik i Generał Adiutant AX. Gene-
ralissimusa Graf Aversperg, wyprawiony d. 22
wieczorem z placu bitwy. Oba naczelnicy, i
oba wojska, ruszyli w tym dniu na przeciwko
sobie w iednym zamiarze i z iednostayną chę-

cią walczenia. Szczęście sprzyjało Austryakom.
Generalissimus rozkazał 2mu korpusowi ude-
rzyć i zdobyć stanowisko Abbach, o które dni
poprzedzających wielokroć nadaremnie poty-
kano się. Korpus 3ci zdobył Laitpoint. Gdy
skrzydło prawe zwyciężyło, udało się nieprzy-
jacielowi opanować Eckmühl nad Laber. Ge-
neralissimusa przytomność znowu przywróciła
porządek, i tak zakończyła się bitwa, która dni
5 bez przerwy trwała. W tej i poprzedzają-
cych bitwach zabraliśmy wielu ieńców: mię-
dzy niemi znajduje się Generał Adiutant Mar:
Davoust. Strata z obu stron wielka; liczymy
wielu Generalow i officerow sztabu rani-
nych. Korpus 1szy przedarł się aż do Henneman,
z kąd łączy się z wielką armią przez Abbach—
Tegoż czasu przyszła wiadomość od F. M. L.
Hiller; który z 5tym i 6tym korpusem i dru-
gą rezerwą znowu na przód ciągnie z Alt Oe-
ting do Jser na Dingelfingen.

PARYŻ d. 15 Kwietnia Józef król hisz-
pański doniósł ministrowi wojny, że rokosza-
nie pobici na północy, wzmocnieni posiłkami z
Andaluzyi, a pobudzani przez Anglikow, poszli
dwoma korpusami pod G. Cuesta na Almeraz,
a pod G. Urbino na Ciudad Real — Dwie za-
tym nastąpiły bitwy iedna pod Medelin, dru-
ga pod Ciudad Real. Dnia 18 marca Mar: Vi-
ctor przeszedł w wielu miejscach rzekę Tagus
i zewsząd wyruszył rokoszanow: d. 20 przednia
straż jego przybyła do Truxillo. Rokoszanie
cofneli się za Gwadianę i stanęli między Don-
benito i Medelin; mieli 20 t. ludzi, między
którymi kilka tysięcy jazdy liczyli, mieli oraz
dział 30. G. Cuesta widząc francuzow ciągną-
cych do Seville, przedsięwziął przyjąć bitwę.
D. 28 Mar: Victor znalazł nieprzyjaciół we 3
linie uszykowanych; obejrzał położenie i wraz
kazał GG. Lasalle i Latour Maubourg wystą-
pić z jazdą, a G. Laval z dywizyą niemiecką
ich wspierać: dywizye Villate i Rufin stanę-
ły w drugiej linii na prawym i lewym skrzy-
dle. Mar: Victor odmieniwszy front nagle, u-
derzył na lewe skrzydło hiszpanow i złamał;
wnet szrodek uciekać zaczął; skrzydło prawe
opierać się chciało, lecz zrąbane zostało. Re-
giment 6ty, pilnujący iednego wawozu, rozgromił
kolumnę 5 tysięczną, która z tyłu obeysć u-
siłowała. GD. Villate zdecydował bitwę: 6
albo 7 t. zabitych, 3 t. ieńców, 30 dział, i 12
chorągwi, były owoce tego zwycięstwa: między
ieńcami znajduje się wielu Generalow, Polko-
wnikow i officerow: z naszej strony poległo
40, a rani-nych jest 200. D. 29 wojska nasze
ścigały rokoszanow aż do Badaioz, dokąd prze-
dnie straże wkroczyły i znalazły się o ieden
marsz od Sewilli.

X. Urbino zgromadził w Ciudad real 12 t.
ludzi, których zasłonił Gwadianą i 15 działami.
D. 27 marca G. Sebastiani o 6tej z rana ude-
rzył na rokoszanow; pierwsza brygada wspar-
ta od dywizyi polskiej przeszła po moście
pod zasłoną ognia z dział 12. Bystrość obró-
tow zatrwożyła nieprzyjaciela; wraz w marszu
był napadniony i złamany; huzarowie hollender-
scy uderzyli na zmieszanych i 150 ludzi zra-
bali. Zdobyliśmy 7 dział i 25 wozow pro-
chowych i 4 t. wzięliśmy ieńców. Tegoż dnia
ścigano nieprzyjaciół aż do Almagro; nazajutrz

dragonowie dościgneli ich w Santa Cruz uderzyli na uciekających, i wielu zrabali; między którymi zabity został Margr: Gallos: tu zdobyto 5 dział i 70 wozów, oraz wzięto 50 officerów. Zabraliśmy wszystkie magazyny żywności, oręża, i mundurow, które Anglicy i rokoszanie zgromadzili. Cała prowincya Manche iak i Andaluzya zrażona jest tym stanem wojny dręczącej, w którą ie uwikłali Anglicy: na szczęście miasto Cadix nieprzyjęło tych zgubnych doradców. G. Sebastiani wychwala szczególnie Ułanów polskich — Podług listu iednego officera, Napoleon tak był dla woysk nadwiślańskich względny, że rozkazał im wypłacić żołd zaległy, i przed wszystkimi wydać im z magazynów broń, mundury i wszelki ubiór, chciał okazać dla nich dowód najwyższej opieki — Po całej Hiszpanii ogłoszono te dwa walne zwycięstwa pod Medelin i Ciudad real: w Bayonne z dział bito, w innych miastach dzwoniło. Król odebrał przysięgę wierności od królestwa Nawarry. Badaioz przysła deputacyą, nie długo podobnie uczynią Cadix i Sevilla. Ciekawy los woyska GG. Dupont i Vedel, które w Cadix na okrętach i na wyspach Balearskich jest trzymane.

Pisma nasze odpowiadając na wnioski Anglików względem wpływu mocarstw do teraźniejszej wojny, piszą że Anglicy nie darmo nie czyniąc rozumieją iż wszystkiego przez swoje złoto dokazać mogą. Nie interes Austrii rządzi tym gabinetem, lecz P. Stadion i drugie osoby poświęcone Anglikom; one już raz czwarty prowadzą na ofiarę ludy austriackie. Dobrze powiedział baron Thugut, któremu rozkazano z Wiednia wyiechać, że kobiety i duch przewrótu rządzą gabinetem wiedeńskim. Ten duch odioł tron Królowi szwedzkiemu, zaślepił i omanił Króla pruskiego; on prowadzi monarchów do upadku. Sroży się Austriya, szumnie rozprawia, a krótko nawet oprzeć się niezdolna potędze francuzkiej. Dni kilka po zaczętej wojnie nachylą szalę wątpliwą. Imperator d. 13 wieczorem ztąd wyjechał do Niemiec; tamże ma udać się Mar: Kellerman Xże Valmy, dotąd rezerwą pod Bayonne dowodzący.

Napoleon przed swoim do Niemiec wyjazdem niezwyčajnie w gabinecie z ministrami pracował. D. 9 dawał audyencyą deputowanym Xięstwa Bergu otoczony Xiążętami i urzędnikami dworu: Hrabia Westerhold na czele deputacyi będący miał mowę do Imperatora; w której między innemi rzekł, „Składając hołd uszanowania i wdzięczności, chcemy wynurzyć uczucia duszy naszej. Pierwszy nasz Xiążę mąż wielki i sławny powołany do większego przeznaczenia pod inne niebo, zabrał z sobą serca i życzenia; nikt oprócz Ciebie N. P. niemógł nadgrodzić tej straty. Niemogli obywatele Bergu i Kliwii znaleźć miejsca dla siebie między francuzami, którzy pod twoim berłem stali się tak wielkimi, lecz zyskali Xiążęcia, na którego tyle ludów patrzy, który jest nadzieją zaczętego wieku, który bierze naukę od największego z ludzi. Niezawodnie iak on wielkim, tak my najszcześniejszymi zostaniemy.,,

DREZNO 25 Kwietnia. Kładniemy dalsze punkta uchwały Rady stanu względem u-

organizowaniu powstania Xięstwa Warszawskiego przeciwko Austriakom. 6, Komendantci razem organizatorowie przedstawia naczelnikom kandydatów na Rotmistrzów po iednemu do każdego powiatu, tudzież innych niższych dowódców. 7 Rotmistrze odbierać mają pomoc od Podprefektów i rad powiatowych, a instrukcyje od naczelników. 8 Każdy szlachcic osiadły siada na koń, lub dostarcza tylu iednych szeregowych, ile ma folwarków, i wsi czynszowych: wszystkie miasta uzbraiają gwardyą z osob męzkich od 16 do 50 roku; z uwolnieniem od tej posługi profesjonalistów, którzy do administracyi wojennej należą: wsie formować będą z gospodarzów i czeladników kompanie: Departament każdy uformuje półk strzelców ze służących dworskich, i myśliwych a uzbroi w karabinki i flinty, i te półki mogą być zaraz do miast departamentowych ściągzione. 9 Naczelnicy mogą ścieśnić lub rozciągnąć te przepisy względem powstania, lecz pospolite ruszenie żadney niepodlega zmianie. 10, Naczelnicy przygotują żywność i odpoczynki. Naczelnicy zdawać winni rapporta, a gdy by komunikacya była przecięta, łączą się z naczelnikiem Poznańskim znanym z cnot obywatelskich i poświęcenia się publiczney sprawie. 12 Nikt z mianowanych od posługi publiczney wymówić się nie może.

Naypóźniejsze wiadomości twierdza że d. 19 w bitwie pod Raszynem między woyskami austriackimi a dywizyą Xięstwa Warszawskiego najprzód grała długo artylerya przez bagno, które dwa woyska przedzielało, że tym czasem 4 regimenta austriackie z lewego skrzydła z 15 działami lasem obeszły te błota i uderzyły na skrzydło prawe Warszawianów, że gdy główne woysko zbliżyło się, odstąpić ostatni musieli początkowych korzyści i cofnąc się do Warszawy, że Austriacy stracili zabitych 600 ludzi, że X. Józef Poniatowski z AXciem Ferdynandem umówili się o neutralność Warszawy we względzie czynności wojennych, że Warszawianie cofnęli się na Pragę a Austriacy weszli d. 25 do Warszawy, i tam znaleźli 1200 ranionych polaków, że do d. 1 maja NS. nic AX. Ferdynand nieprzedsiewziół względem prawego brzegu Wisły, tylko porozysłał liczne oddziały wgląb kraju na lewym brzegu będącego; że przeciwnie Warszawianie zebrali się i wzajemnością austriakom odpowiedzieli.

Król Saski z całą familią wyjechał do Lipska z tamtąd udał się do Naumburga nad Sałą, gdzie zaszły bitwy Aversztad i Jena. Dnia 9 Austriacy wódzowie zapowiedzieli wojnę na wszystkich granicach: 500 t. działa w Niemczech, 90 t. poszło do Włoch, 40 t. wkroczyło do Xięstwa Warszawskiego: na czele korpusów znajduje się GG. Hiller, Vincent Kienmayer, Norman, Bellegarde, Chasteler, Lichenszteyn. AX. Jan i AX. Ferdynand: z przeciwka zgromadziły się główne woyska w Bawaryi; dokąd zbiechali najsławniejsi wódzowie francuzcy; G. Macdonald ma otrzymać komendę. Król pruski niepowrócił jeszcze do Berlina.

Napoleon przybył nocą do Strazburga tamże wyprzedzili Imperatora Mar: Berthier X.

Neufchatel W. Vice-hetman i Maior General w armii, G. Songis Inspektor artylleryi, GS. Beaumont mający dowodzić ciężką iazdą. M. Massena ma główną kwaterę w Ulm, dowodzi teraz woyskiem nad Lech zebraniem: w Ausz-purgu zniesiono kosztowny most nowo przez P. Wibecking wystawiony, a rzucili francuzi most letki, który każdego czasu nayłatwiej może bydź zdięty: upakować kazano galeryą obrazow, które mają bydź nowym porządkiem rozłożone, lub w przypadku wgląb kraiu uwieczione. G. Drouet mianowany został przez Napoleona szefem sztabu armii bawarskiej. Frankonia doświadczona wielkiego woyska przechodu; dla prędzszego obrótu armii M. Dawoust, postawiono mosty na wszystkich załamaniach rzeki Menu, wielkie i nagłe poruszenia widzieć się daia w tey stronie. Westfalczykowie, pierwsi do Francyi posłani powracają z Metz i łączą się do zastępów francuzkich. Austriacy przygotowali się i zaczęli kampanią rozwiając potężną linią przeciwko Palatynatowi Bawaryi i Tyrolowi: Francuzi zdają się teraz osnawać w Szwabii Frankonii i Saxonii plan czynności wojennych; lecz któż skombinować potrafi układy w tych nagłych i zdaie się sobie sprzecznym poruszeniach; iedne woyska idą od Rénu w dół Dunaju, ztąd drugie wracają się ku Tyrolowi. Dywizya G. Dupas z Hannoveru przychodzi do Saxonii. Odezwa AX. Karola do woyska całego d. 6 wydana już iest w Paryżu wiadoma; manifest zaś wojenny, odezwy Franciszka I wypadki X. Warszawskiego nie były dotąd tam znane.

Mar: Davoust X. Aversztad ogłosił d. 12 w Hemaui przy parolu co następuje. „Żołnierze! Cesarz austriacki rozpoczął kroki nieprzyjacielskie d. 8; a naczelnicy woysk iego oznajmili d. 9. Wy wzięliście się do broni. Ich dzienne rozkazy głoszą armii same paszkwile. Tak atakują żołnierza Napoleonowego! Grożą nam hańbą na polach Ulmu i Marengo. Postępowanie wasze nauczy o rzetelności tych pogrozek. Żołnierze, nasz ukochany monarcha będąc Konsulem ofiarował pokoy, Cesarz odrzucił ofiarę; zwycięztwo pod Marengo zmusiło go do przyjęcia propozycji. Anglicy podarli traktat Amieński, nasz monarcha ruszył potęgę na brzegi Francyi; Cesarz austriacki korzystając z chwili naiechał kraie sprzymierzone i naszym zagroził; zwycięztwo Ulmeńskie zmusiło nieprzyjaciela do pokoiu. Dziś Austria bez cienia zatargow zagroziła krajom naszych sprzymierzeńcow, i rozumiejąc się dosyc mocną rozpoczęła kroki nieprzyjacielskie. Naczelnicy tego gabinetu liczą wielkie nadzieie na swoich paszkwilach. Biada tym którzy one roznosić będą i wszczynać ruchy zechcą! Ustawy woyskowe i prawa wojny prędką nader sprawiedliwość z takich uczynią. Żołnierze! Oddały Niemcy sprawiedliwość waszey karności mimo potwarze paszkwilne. Nie będziecie walczyć przeciwko mieszkańcom tym nieszczęśliwym ofiarom domu austriackiego, którego namiętności duma i zachwałność zakrwawiły historią, i rozgniewały wszystkie ludy. Żołnierz Napoleona nie powinien mieć żadney wady iak i boiaźni. Jeżeli by się znalazł w naszych zastępach tak podły, któryby zapomniawszy na karność znieważył

swój mundur rozboiem, takiego sprawiedliwość natychmiast doścignie. Nie można wątpić o szczęśliwym skutku tey wojny, którą utrzymywać będą nasi wierni sprzymierzeńcy, woyska od nas szacowane, i sprawiedliwa sprawa. Wasza odwaga i gieniusz monarchy naszego są pewną rękojmią zwycięstwa. Kiedy czas przyydzie, wasz Imperator stanąc między wami nieuchybi.

RAGUZA d. 26 Marca. Wehabici co raz barziej szerzą się w Syrii—Półwysep Azji iest teatrem okropney wojny. Jańczarowie wywołali sławnego Czapanoglu naypotężniejszego w Azji Baszę, który był wiernym zawsze nieszczęśliwemu Selimowi i przyjacielem W. Wezyra Bayraktara. Ten więc Czapan zgromadził woyska, i zdobył Amazyę z miastami poblizszymi. Komunikacya między stolicą a Erzerum zupełnie przecięta. Z Turkomanami naiechał prowincyą Dżaniek i spalił przedmieścia i port miasta Samsun. Czapan wzmoenił się szczątkami rozdwoionej rodziny Tayar Baszy, i posiada liczne woyska oraz wielkie pieniądze. Ciągną przeciwko niemu Derebiowie Trebizundu, Kasnador, Musselim i Dżaniku. Związki zatym Turcyi z Persyą zupełnie są przerwane; a na drogach rozboynicy panują. Porta zażądała w tym zamięcie pospolitego ruszenia, rozesała firmy ażeby Jańczarowie spieszyli na obronę oyczyzny. Turcy są przekonani że pokoy z Anglią musi koniecznie zrodzić wojnę z Francyą. Nad Dunajem nie więcej rzeczy pomyślnie idą. Lud iest nieukontentowany; nikt niechce słuchać firmanow, ani ulegać rządowi: glosno mówią że Sultan iest niewolnikiem ministrow, i że niemogą słuchać rozkazow danych od bunowników: często lud odzywa się, że jeżeli Jańczarowie lękają się o całość stolicy, niech iey bronią z Anglikami, którym ią zaprzędali. Zaden z Natolii niepójdzie na obronę Turcyi Europejskiej, żaden niemyśli zapłacić iednego piastra na tę wojnę. Nikt niechce nawet płacić zwyczajnego podatku.

Francuzi wyciągneli z Dalmacyi do Frioulu; ledwo zostały załogi w Corfu i znaczniejszych miastach. Odnoga Adryatycka napelniona iest okrętami angielskimi—Król Neapolitański zebrał 17 t. żołnierza w obozie Persano—Napoleon wydał wyrok dla utrzymania w świętności ięzyka włoskiego, który naylepiej kwitnie w Toskanii; pozwolił zatym we wszystkich aktach iego używać, oraz naznaczył 500 Napoleonsdorow dla tego, któryby zrobił dzieło naylepsze do utrzymania tego ięzyka.

LONDYN d. 28 mrcza. Dowiedziawszy się o rewolucyi szwedzkiej wstrzymaliśmy flotę kupiecką do Gothenburga płynącą: lecz eskadra wojenna tam płynie i na dzień 15 kwietnia niemylnie stanie. Uzbieramy 12 statkow palnych które gotujemy do wielkiej wyprawy. G. Mackenzie, który popłynął do Cadix, nie był tam przyjęty: obywatele słysząc iak woyska nasze niewalcząc cofnęły się z ruiną kraiu, niechęć wpuszczać załogi angielskiej. Hiszpani mają ieszcze dwa woyska: iedne od 30 t. pod komendą X. Urbina i drugie od 20 t. pod dowodztwem G. Cuesta, przedsiębiorą z temi nie tylko obronić południowe prowincye, lecz i północne naiechać.

Remissyyny zalimitowany: woła się appellacyyny, potym Obligowy taktowy etc.